

Skattavakt PwC

Fréttabréf Skatta- og lögfræðisviðs

Apríl 2008 – 4. tölublað

1. Úrskurður yfirséðanefndar nr. 70/2008

Ágreiningur í máli þessu laut að því hvort X hf. hefði borið að halda eftir og standa skil á staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts af gengishagnaði vegna innlausnar hlutdeildarskírteina. Yfirséðanefnd hnekkti úrskurði skattstjóra og féllst á það með kæranda að staðgreiðsla skatts skyldi endurgreidd honum.

Málavextir voru á þá leið að kærandi keypti hlutdeildarskírteini í fjárfestingarsjóði sem skráður var í evrum. Kærandi greiddi stofnverðið með 1.150 evrum beint út af gjaldeyrisreikningi sínum. Stuttu síðar innleysti kærandi hlutdeildarskírteinin og fékk greiddar 1.147,98 evrur inn á gjaldeyrisreikning sinn, þ.e. innlausnarverð bréfanna (1.149,48) að fráðregnu þjónustugjaldi 1,50 evrur. Tap hafði þannig orðið af fjárfestingunni. Allt að einu innheimti X hf. staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts vegna reiknaðs gengishagnaðar af viðskiptunum.

Kærandi kærði ákvörðun um afdrátt staðgreiðslu til skattstjóra með þeim rökum að samkvæmt 2. mgr. 4. gr. laga nr. 94/1996 skal ekki telja stofn gengishagnaðar til staðgreiðslu. Kærandi benti jafnframt á að hvorki X hf. né kærandi hefði yfirfært evrurnar í íslenskar krónur og því hefði enginn gengishagnaður verið innleystur. Skattstjóri hafnaði kröfu kæranda um endurgreiðslu hinnar ofteknu staðgreiðslu og vísaði til ákvæðis 4. tölul. 1. gr. 4. gr. laga nr. 94/1996 þar sem fram kæmi að hvers kyns tekjur af hlutdeildarskírteinum teldust til skattstofns vaxtatekna samkvæmt lögnum. Þá kæmi fram í 2. tölul. 1. mgr. 5. gr. sömu laga, sbr. 2. gr. laga nr. 133/1996, að við innlausn eða sölu skyldi gerð skil á greiðslu skatts af gengishækkun hlutdeildarskírteina. Gengishagnaður kæranda við viðskiptin vegna gengisbreytinga íslensku krónunnar gagnvart evru hefði numið 630 kr. og því hefði verið haldið eftir 10% fjármagnstekjuskatti af þeirri fjárhæð.

Kærandi kærði úrskurð skattstjóra til yfirséðanefndar með sömu rökum og komu fram í kæru til skattstjóra. Í kröfugerð ríkisskattstjóra í málinu var krafist staðfestingar á úrskurði skattstjóra. Ríkisskattstjóri, f.h. gjaldkrefjenda, vísaði máli sínu til stuðnings í ákvarðandi bréf embættisins nr. 07-003 er varðar skattskyldu hlutdeildarskírteina og afdregna staðgreiðslu, en þar segir orðrétt:

Skattavaktin

Skattavaktin er mánaðarlegt fréttabréf PwC hf. þar sem sérfræðingar á Skatta- og lögfræðisviði félagsins skrifa um athyglisvert efni tengt skattarétti. Leitast er við að gera grein fyrir nýju efni, hvort sem um er að ræða dóma, lög, frumvörp, úrskurði eða stjórnvaldsákvæðanir.

Efnisyfirlit:

1. Úrskurður yfirséðanefndar nr. 70/2008 frá 9. apríl 2008.

Úrskurðurinn fjallar um skil á staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts af gengishagnaði vegna innlausnar hlutdeildarskírteina.

2. Bókun við norræna tvísköttunarsamninginn.

Greint er frá bókun sem undirrituð var í Helsinki á dögnum og boðar tiltekna breytingar á norræna tvísköttunarsamningnum sem tók gildi 1996.

3. Áhugaverð lagafrumvörp.

Fjallað verður um áhugaverð lagafrumvörp sem eru nú til afgreiðslu á Alþingi. Jafnframt er birt yfirlit yfir þau frumvörp sem fjármálaráðherra hefur lagt fram á yfirstandandi þingi.

PRICEWATERHOUSECOOPERS 

Skógarhlíð 12 • 105 Reykjavík • Sími 550 5300 • Fax 550 5302
pwc.reykjavik@is.pwc.com

„Ljóst má vera að meginreglan um skattalega ákvörðun á kaup og söluverði eigna í erlendri mynt á jafnt við um hlutdeildarskírteini sem aðrar eignir og miðast þannig ætíð við gengi íslensku krónunnar annars vegar á kaupdegi og hins vegar á söludegi hins selda. Afdráttur staðgreiðslu, sem og skil bráðabirgðagreiðslu fjármagnstekjuskatts af hækkun á markaðsvirði hlutdeildarskírteinis frá kaupum til innlausnardags, verður þannig ekki miðuð við aðra mynteiningu eða annan verðmæli en hinn endanlegi skattstofn grundvallast á við framtalsgerð, þ.e. íslenska krónu. Þykir því í þessu tilviki engu skipta, þó svo hátti til að kaupverð hlutdeildarskírteinis sé miðað við eða sé í erlendri mynt og að sjóður (peningamarkaðssjóður) sameiginlegrar fjárfestingar, sem hlutdeildarskírteinið veitir tilkall til í samræmi við eignarhlutdeild, sé í sömu mynt.“

Í úrskurði yfirskattanefndar eru málavextir raktir og áréttað að tap hafi orðið af greindum viðskiptum kæranda með hlutdeildarskírteini. Vegna gengisbreytinga á umræddu tímabili, þ.e. lækkun á gengi íslenskrar krónu gagnvart evru, hafi kæranda hins vegar verið reiknaður gengishagnaður af viðskiptunum og staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts verið haldið af þeirri fjárhæð. Um réttmæti þess afdráttar sé deilt í málinu. Að svo búnu vísar yfirskattanefnd til þess að samkvæmt skýlausu ákvæði 2. mgr. 4. gr. laga nr. 94/1996 fellur gengishagnaður utan staðgreiðsluskyldu og skulu slíkar tekjur skattlagðar við álagningu opinberra gjalda að tekjuári liðnu. Tap hafi orðið af umræddum viðskiptum kæranda og hafi því ekki verið um að ræða neina gengishækkun við innlausn hlutdeildarskírteina er leiddi til afdráttarskyldu við innlausnina sbr. 4. tölul. 1. mgr. 4. gr. og 2. tölul. 1. mgr. 5. gr. laga nr. 94/1996.

Benti yfirskattanefnd á að sú aðferð, sem skattstjóri viðhafði til að ákvarða meinta gengishækkun hlutdeildarskírteinanna, hafi fremur lotið að hugsanlegum gengishagnaði kæranda í skilningi 5. tölul. 1. mgr., sbr. 4. tölul. 2. mgr. 8. gr. laga nr. 90/2003. Slíkur gengishagnaður sé ekki afdráttarskyldur samkvæmt lögum nr. 94/1996.

Sem fyrr sagði var fallist á kröfur kæranda í málinu.

Athygli vekur að þrátt fyrir niðurstöðu yfirskattanefndar, sem fól meðal annars í sér að ríkisskattstjóra var gert að annast um þá gjaldabreytingu að fella niður afdregna staðgreiðslu kæranda, hefur ekki orðið vart við neinar breytingar á afstöðu embættisins varðandi grundvöll málsins. Hvorki hefur verið gefið út ákvarðandi bréf sem tilkynnir þessa nýju túlkun skattyfirvalda né hlutast til um að afturkalla ákvarðandi bréf 07-003 sem gengur í bága við úrskurð yfirskattanefndar. Þess má geta að úrskurður yfirskattanefndar sem hér er reifaður var kveðinn upp 9. apríl sl.

2. Norræni tvísköttunarsamningurinn. Bókun frá 4. apríl sl.

Þann 4. apríl sl. var undirrituð bókun við norræna tvísköttunarsamninginn frá árinu 1996. Þar er að finna breytingar á tilteknum ákvæðum samningsins. Þessar breytingar miða að því að færa ákvæði samningsins til samræmis við þau almennu sjónarmið sem ríkja í dag varðandi tvísköttunarsamninga og taka þannig mið af þeirri þróun sem orðið hefur á tvísköttunarmálum og almennri skattalöggjöf fram til dagsins í dag.

Með bókuninni eru gerðar breytingar á ákvæðum samningsins varðandi skattlagningu arðgreiðslna (10. gr.), söluhagnað af hlutabréfum (13. gr.), endurgjald við vinnu um borð í flugvélum (15. gr.) og lífeyrisgreiðslur (18. gr.).

Eins og fram kemur á heimasíðu fjármálaráðuneytisins skiptir breytingin á 18. gr. hvað mestu máli fyrir íslenska skattborgara. Breytingin er fólgin í því að í stað þess að lífeyrisgreiðslur séu einungis skattlagðar í því ríki þar sem þær eru greiddar út (greiðsluríki) þá er skattlagningarréttinum á slíkum greiðslum nú skipt á milli greiðsluríkis og búseturíkis lífeyrisþega. Þetta leiðir til þess að íslenskur lífeyrisþegi sem eyðir ævikvöldinu í Danmörku og greiddi áður einungis skatt hér á landi af lífeyristekjum sínum þarf nú að greiða skatt bæði hér og í Danmörku, þó þannig að sá skattur sem greiddur er hér á landi kemur til frádráttar

dönskum skatti sem er töluvert hærri.

Stefnan er að fullgilda bókunina á þessu ári og tekur hún þá gildi frá og með næstu áramótum.

3. Lagafrumvörp

Frumvarp til breytinga á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, með síðari breytingum.

Með frumvarpinu eru lagðar til breytingar á lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Meginbreytingin er sú að lífeyrissjóðum verður heimilt að taka þátt í skipulegum lánamarkaði með verðbréf. Þá eru einnig lagðar til nokkrar breytingar sem stefna að auknum sveigjanleika við ráðstöfun lífeyrisréttinda og greiðslu ellilífeyris. Lagt er til að tekinn verði af allur vafi um rétt erlendra ríkisborgara til endurgreiðslu iðgjalda vegna öflunar lífeyrisréttinda í séreign þegar þeir flytjast úr landi, enda sé slíkt ekki óheimilt samkvæmt milliríkjasamningi sem Ísland á aðild að, auk nokkurra smærri breytinga.

Lögunum er ætlað að taka gildi um leið og þau hafa hlotið lögbundna meðferð Alþingis.

Frumvarp til breytinga á stjórnsýslulögum nr. 37/1993.

Eitt af helstu markmiðum frumvarpsins er að færa íslensk lög til samræmis við þær meginreglur sem verða leiddar af 6. gr. mannréttindasáttmála Evrópu, sbr. lög nr. 62/1994, og túlkun Mannréttindadómstóls Evrópu á ákvæðinu og tryggja réttindi manna sem sæta stjórnsýsluviðurlögum. Er hér einkum litið til tveggja atriða; annars vegar miða ákvæði frumvarpsins að því að tryggja rétt einstaklings til fella ekki á sig sök eða svokallaðan þagnarrétt við rannsókn máls á stjórnsýslustigi og hins vegar miða þau að því að tryggja rétt aðila að stjórnsýslumáli til aðgangs að dómstólum til þess að fá endurskoðaða ákvörðun stjórnvalds um álagningu stjórnsýsluviðurlaga.

Samkvæmt gildistökuákvæði frumvarpsins er lögunum ætlað að taka gildi þegar í stað.

Breyting á frumvarpi til laga um breyting á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt. (Söluhagnaðarfrumvarpi)

Í 2. tbl. Skattavaktarinnar var gerð grein fyrir svokölluðu söluhagnaðarfrumvarpi sem nú liggur fyrir Alþingi og varðar breytingar á skattlagningu söluhagnaðar af hlutabréfum hjá lögaðilum. Með frumvarpinu er stefnt að því að hagnaður lögaðila af sölu hlutabréfa verði frádráttarbær frá tekjum með sama hætti og mótttekinn arður og að frestunarheimild verði felld niður.

Samkvæmt tillögu efnahags- og skattanefndar Alþingis, sem lögð var fram að fengnum ábendingum og umsögnum frá fagaðilum, hafa verið gerðar breytingar á frumvarpinu sem rétt þykir að gera grein fyrir.

Meginbreytingarnar eru tvíþættar:

Annars vegar er ekki lengur kveðið á um að sá kostnaður sem fellur til við hlutabréfaviðskiptin verði takmarkaður og hvorki unnt að draga hann frá öðrum tekjum né geti hann myndað yfirfæranlegt tap hjá félögum. Í nefndaráli meirihluta efnahags- og skattanefndar kom fram að væri ákvæðið óbreytt, þá gæti það valdið vandkvæðum í skattframkvæmd. Ástæðan væri sú að erfitt gæti reynst að greina kostnað vegna söluhagnaðar frá öðrum kostnaði á söluári, til að mynda kostnaði vegna arðgreiðslna. Samkvæmt þessum breytingum verður frádráttur þessi þó einungis heimilaður þegar yfirfæranlegt rekstrartap hefur verið jafnað.

Hins vegar var bætt inni frumvarpið ákvæði þar sem kveðið er á um að frádráttarbærni söluhagnaðar taki einnig til afleiðuviðskipta sem byggjast á hlutabréfum.

Nánari umfjöllun verður um þetta málefni þegar frumvarpið hefur verið samþykkt.

Yfirlit yfir frumvörp lögð fram af fjármálaráðherra:

Til fróðleiks verður hér settur fram listi yfir þau lagafrumvörp sem lögð hafa verið fram af fjármálaráðherra og eru til umræðu á yfirstandandi þingi. Gerð hefur verið grein fyrir nokkrum þeirra nú þegar í Skattavaktinni, en fjallað verður um önnur þegar þau hafa verið

samþykkt sem lög. Þessar upplýsingar eru fengnar úr fréttatilkynningu fjármálaráðuneytisins nr. 3/2008:

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 90/2003, um tekjuskatt. Í frumvarpinu er að finna ýmsar breytingar í tengslum við yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 17. febrúar sl. til að greiða fyrir gerð kjarasamninga á almennum markaði, þ.e. um hækkun persónuafsláttar, lækkun á tekjuskatti fyrirtækja, breytingar á barnabótum og hækkun á eignarviðmiðum vaxtabóta.

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 36/1978, um stimpilgjald. Með frumvarpinu er lagt til að skuldabréf og tryggingarbréf sem tryggð eru með veði í fasteign og gefin eru út til fjármögnunar fyrstu kaupa á íbúðarhúsnæði verði undanþegin stimpilgjaldi. Er frumvarpið í samræmi við áður nefnda yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 17. febrúar sl.

Frumvarp til laga um uppbót á eftirlaun. Frumvarpið er útfærsla á yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar frá 5. desember 2007 þess efnis að ríkissjóður muni tryggja að ellilífeyrisþegar fái að lágmarki 25 þúsund krónur á mánuði frá lífeyrissjóði, að viðbætti uppbót á eftirlaun, frá 1. júlí 2008. Er frumvarpinu ætlað að hrinda þessum áformum í framkvæmd og bæta kjör þeirra sem fá takmarkaðar eða engar greiðslur úr lífeyrissjóðum.

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Sjá umfjöllun hér að framan.

Frumvarp til laga um til breytingu á lögum nr. 6/2001, um skráningu og mat fasteigna. Með frumvarpinu eru lagðar til tilteknar breytingar á aðferðum og verklagi við skráningu og mat fasteigna, breytingar á nafni Fasteignamats ríkisins auk breytingar á fjármögnun stofnunarinnar.

Frumvarp til laga um endurskoðendur. Um er að ræða heildarlöggjöf um endurskoðendur sem sett er til innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB.

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 3/2006, um ársreikninga. Í frumvarpinu eru lagðar til nauðsynlegar breytingar á ársreikningalögum, samhliða frumvarpi til laga um endurskoðendur, til að tryggja innleiðingu á framangreindri tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB.

Frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 2/1995, um hlutafélög, og breytingu á lögum nr. 138/1994, um einkahlutafélög. Með frumvarpinu er verið að innleiða tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/58/EB um rafræna skráningu upplýsinga í hlutafélagaskrá.

Skatta- og lögfræðisvið PricewaterhouseCoopers

Við hjá Skatta- og lögfræðisviði bjóðum upp á margs konar þjónustu, þar með talið ráðgjöf varðandi:

Alþjóðlega skattaráðgjöf • Milliverðlagningu („Transfer pricing“) • Skattlagningu rekstraraðila • Skattlagningu einstaklinga
Virðisaukaskatt • Félagarétt • Samruna, skiptingar og yfirtökur

Starfsmenn sviðsins hafa mikla reynslu og yfirgripsmikla þekkingu á sviði skatta- og félagaréttar og veita viðskiptavinum aðstoð og ráðgjöf varðandi lögfræðileg álitafni sem skapast innanlands sem og erlendis.

Til að fá frekari upplýsingar um starfsemina þá er hægt að hafa samband við eftirfarandi starfsmenn:

Ritstjóri: Ásta Kristjánsdóttir, Ráðgjafi / lögfræðingur + 354 550 5352 asta.kristjansdottir@is.pwc.com

Ábyrgðarmaður: Elin Árnadóttir, Sviðsstjóri Skatta- og lögfræðisviðs +354 550 5322 elin.arnadottir@is.pwc.com

Þessi samantekt felur ekki í sér ráðgjöf af neinu tagi. Ekki ætti að afhafa samkvæmt þessu vefriti án þess að fá sérfræðilega ráðgjöf. PricewaterhouseCoopers hf., PricewaterhouseCoopers LLP, hluthafar, starfsmenn og umboðsaðilar bera ekki ábyrgð á upplýsingum sem gefnar eru í þessu vefriti eða aðgerðum sem framkvæmdar eru af hálfu annarra aðila á grundvelli þessara upplýsinga.

©2008 PricewaterhouseCoopers hf. Allur réttur áskilinn. "PricewaterhouseCoopers" vísar til PricewaterhouseCoopers hf. á Íslandi, nema ráða megir af samhengi eða beinum tilvisunum að vísað sé í önnur fyrirtæki í samstöðu PricewaterhouseCoopers International Limited sem öll eru lagalega sjálfstæðar einingar.

PRICEWATERHOUSECOOPERS 

Skógarhlíð 12 • 105 Reykjavík • Sími 550 5300 • Fax 550 5302
pwc.reykjavik@is.pwc.com